

2016

Sivil Toplum Sektörü
Finansal Analiz*

Gönlüm Rahat

Aklım Rahat

 AçıkAçık

Sektörel Analiz Raporları

*Açık Açık Platformu'na dahil ve bağışçı haklarını kabul etmiş Sivil Toplum Kuruluşları'nı kapsar.

Yazan

İ. Renay Onur

Yayına Hazırlayan

Redif Dijital Ajans

İ. Renay Onur

Teşekkür

Raporun hazırlık aşamasındaki yorumları ile bu raporun daha anlaşılır, daha kapsamlı ve daha az hatalı hale gelmesine katkıda bulunan Açık Açık gönüllüleri Okan Kurşun, Öykü Tomris, Neslihan Kahyaoğlu, İtir Erhart ve Kıvanç Ergun'a teşekkür ederim.

İstanbul, Eylül 2017

Hikayemiz	5
Açık Açık Hakkında	6
Sivil Toplum Kuruluşları'nın (STK) 2016 yılı Finansal Analizi	7
A. Gelirler	9
B. Giderler	12
C. Gönüllü Sayısı	14
D. Faaliyet Alanlarına Göre STK'ların Finansal Analizi	15
Önerilerimiz	20
Sosyal Etki ve Bu Raporun Değerlendirilmesindeki Önemi	22
Ekler	23
1. Türkiye Toplam Bağış Tahmini	23
2. Bağışçı Hakları Beyannamesi	25
3. Açık Açık Bağımsız Denetim Raporu	26

Hikayemiz

İtir ile beraber kurucularından olduğumuz Adım Adım sayesinde, 2008-2017 yılları arasında çoğunluğu daha önce hiç koşu yarışına katılmamış 10.000 gönüllü sayesinde çok önemli bir tecrübe edindik. Bu sürede koşan 10.000 gönüllünün, çevrelerindeki 200 bin kişinin desteğiyle, 30 Sivil Toplum Kuruluşu adına, toplamda 23 milyon Türk Lirası tutarında bağış yapılmasına aracılık ettikleri yardımseverlik koşusu kampanya süreçlerini yakından izledik ve Adım Adım icrasında gönüllü olarak çalıştık.

Yapılan tüm gönüllü anketlerinde, bağışçıların ve gönüllülerin Adım Adım'a ilettikleri geri bildirimlerde bağış yapan kişinin en fazla önemsendiği konunun şeffaflık ve hesap verebilirlik olduğunu gördük.

Bütün Adım Adım anketlerinde “Bir dernek veya vakıfa destek verirken (bağış ve/veya zaman) en çok dikkat ettiğiniz konu nedir?” sorusunun cevabına açık ara en fazla verilen ilk 4 kriter; bağışın gittiği yeri görmek, şeffaflık, kurumun amacı ve güvenilirlik olarak sıralandı.

10 yıllık süreç boyunca tecrübemiz bize bu ihtiyaçların sadece gönüllü koşucular değil, Türkiye'deki dernek ve vakıflara bağış yapmış, yapmayı düşünen ve hatta düşünmeyen kişi ve kurumların hepsi tarafından dillendirildiğini gösterdi.

Bu ihtiyacın sorun olduğunu düşünen ve çözümüne katkıda bulunmak isteyen 9 kurucu üyemiz ve 8 kurucu gönüllümüz ile Açık Açık Derneği'ni ve bu derneğin amacına uygun bir şekilde şeffaf ve hesap verebilir STK'lar ile kişileri / kurumları bir araya getiren Açık Açık Online Platformu'nu kurduk.

Amacımız şeffaflığı ve hesap verebilirliği temel değerleri olarak benimseyerek, bağışçı haklarını imzalayan sivil toplum kuruluşlarının artması ve bu sayede bağışçılık kültürünün yaygınlaşmasıdır.

İ. Renay Onur

Kurucu Üyelerimiz - Aydın Evren Özöl, Emrah Kaya, Gonca Ongan, İbrahim Betil, İ. Renay Onur, Itir Erhart, Mehmet Köksal, Nurdan Şahin, Orkun Oğuz, Salih Berberoğlu ve Suzan Bayazıt

Kurucu Gönüllülerimiz - İ. Renay Onur, Itir Erhart, Kıvanç Ergun, Neslihan Kahyaoğlu, Okan Kurşun, Öykü Tomris, Hande Yurtseven* ve Seda Arıkan*.

*Şu an aktif gönüllülük yapmıyor.

Açık Açık Hakkında

Açık Açık, Türkiye’de, kişileri / kurumları, bağışçı haklarını tanıyan şeffaf ve hesap verebilir dernek ve vakıflar ile bir araya getirmek amacı ile kurulmuş bir platformdur.

Açık Açık, bağışçıların ve/veya bağış yapmak isteyenlerin,

- Desteklemek istedikleri alanda faaliyet gösteren (bağışçı hakları beyannamesini kabul etmiş) dernek ve vakıfları arayıp bulabildikleri,
- Dernek ve vakıfları istedikleri kriterlerde karşılaştırabildikleri,
- Dernek ve vakıfların amaçları, hikayeleri, projeleri, finansalları ve yöneticileri hakkında bilgi alabildikleri,
- Dernek ve vakıfların bağışçı ilişkileri birimine mesaj atabildikleri,
- Bağış yaparken dikkat edilmesi tavsiye edilen bilgilere, vergi avantajlarına ve bağışçılık hakkında bilgilere ulaşabildikleri,
- İsterlerse anında, diledikleri STK’ya bağış yapabildikleri,
- Kayıtlı platform kullanıcısı olarak bağış yapmaları halinde bütün eski bağışlarını takip edebildikleri bir platformdur.

Açık Açık bütün bilgileri, kolaylıkları, sadece şeffaf ve hesap verebilir dernekler ile vakıflar için sağlarken, aynı zamanda bağışçılık kültürünü de yaygınlaştırmak amacı ile faaliyet gösteren bir platformdur.

Açık Açık Derneği, şeffaflık ve hesap verebilirliğin bir kurumun güvenilirliğini garantilemediğini bilir.

Açık Açık Derneği, şeffaf ve hesap verebilir yapıların, yaşanan hatalardan / olumsuzluklardan pay çıkarma ve edinilen deneyimler ışığında tutarlılık gösterme ihtimaline dayalı kültürünün yüksek olduğunu bilir.

Sivil Toplum Kuruluşları'nın (STK) 2016 yılı Finansal Analizi

Daha güzel, daha mutlu, daha adil ve sevgi dolu bir dünya için, barış için, insanlık için, bağış yapsın bütün dünya.

2016 yılı, 2015 yılına göre Türkiye'deki Sivil Toplum Kuruluşları (STK) için gelirlerinin %15, bağışlarının ise %11 oranında büyüdüğü bir sene oldu.

2016 yılı STK'ların;

- Yurtdışından ve kamudan aldığı yardımların arttığı,
- Bireysel bağışın ve kurumsal bağışın kuvvetli büyümesine devam ettiği,
- Amaçlarına yönelik projelere ayırdıkları fonların gelir artışından fazla olduğu,
- Ve yönetim birimlerine, çalışanlarına yatırım yapabildiği bir yıl oldu.

Ağustos 2017 itibari ile Açık Açık Platformu'nda yer alan 50 kurumdan, 2015 ve/veya 2016 yıllarında gelirleri "sıfır" olmayan 43'üne ait verinin analizi yapılmıştır. Bütün bilgiler, kurumların devlete verdikleri beyana uygun olarak Açık Açık Platformu'na girdikleri bilgilerdir. Bağış verisi altında bulunan bireysel ve kurumsal bağışçı bilgileri dağılımı ise, kurumların Açık Açık'a ayrıca beyan ettiği bilgiler olup, dileğimiz bu verilerin Dernekler Dairesi Başkanlığı tarafından da beyannameye eklenmesidir. Bu sayede STK'ların, bağışçının gücünü ve dağılımını daha yakından izleyerek, bu konudaki performanslarını ölçüp, iyileştirebileceklerini düşünüyoruz.

Açık Açık'ta bulunan 50 STK'nın aldığı bağış, Türkiye'de 100 bini aşkın STK'ya yapılan bireysel bağışların %5,3'ünü temsil etmektedir. Açık Açık 2016 yılında kurulmuştur ve hal böyle iken, bu temsil oranının önümüzdeki senelerde daha da artması beklenmektedir. (Temsil oranı, TÜSEV¹ raporları ve Açık Açık STK'larının beyan ettiği bireysel bağış tutarları ile hesaplanmıştır.)

Yukarıda bahsi geçen TÜSEV raporu sayesinde -bu konuda elimizde bulunan tek Türkiye genel verisine göre- 2014 yılında dernek ve vakıfların gelirleri, 2013 yılına göre toplamda %24 büyürken, Açık Açık'ta bulunan STK'ların gelirleri de 2014 yılında 2013 yılına göre %20 büyümüştür. Bu paralellik, Açık Açık STK'larının Türkiye genelini temsil eder şekilde yorumlanabileceğini göstermektedir.

¹ http://www.tusev.org.tr/usrfiles/files/Izleme_Raporu_Yoneticisi_Ozeti_2013_2014.pdf

Okumakta olduğunuz analizde evre, ocuk, Doğal Afetler, Eğitim, Engelli Yaşam, Genç, İnsan Hakları, İnsani Yardım, Kadın, Kültür ve Sanat, Sağlık ve Toplumsal Gelişme alanında alışan 43² STK'nın 2015 ile 2016 yıllarındaki gelirleri karşılaştırılmış ve analiz edilmiştir.

Ayrıca yıllar içindeki gelişimi görebilmek amacıyla, 28 STK'nın toplam verilerinin 2014-2016 yılları arasındaki değişimi de analize eklenmiştir. (Söz konusu senelerdeki beyannamelerinde toplam geliri “sıfır” olarak belirtilen STK'lar analizde yer almamaktadır.)

Açık Açık Platformu'nu kullanan [bütün STK'lara](#), dijital platform sponsorumuz BKM Express'e, bütün ihtiyalarımızda yanımızda olan Ashoka, Daha İyi Tasarım Hizmetleri, Marjinal Porter Novelli, Redif Dijital Ajans ve Köksal Avukatlık Hizmetleri'ne, Türkiye'de sivil toplumda Şeffaflık ve hesap verebilirliği destekleyen Açık Açık'ın başlangıcından bu yana yanımızda oldukları ve açıklık, Şeffaflık ve hesap verebilirlik hareketini destekledikleri için teşekkür ederiz.

² AKUT Arama Kurtarma Derneği, Ali İsmail Korkmaz Vakfı, ALS MNH Derneği, Anne ocuk Eğitim Vakfı, Ashoka Vakfı, Başka Bir Okul Mümkün Derneği, Bir Dilek Tut Derneği, Cinsel Őiddetle Mücadele Derneği, pne Sahip ık Vakfı, Darşsafaka Cemiyeti, Doğa Derneği, Down Sendromu Derneği, Elim Sende Kültür Sanat ve Eğitime Destek Derneği, Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği, Hayata Destek Derneği, Kadın Dayanışma Vakfı, Kanserli ocuklara Umut Vakfı, Kansersiz Yaşam Derneği, Kaos GL, Karakutu Derneği, Oy ve Ötesi Derneği, Öğretmen Akademisi Vakfı, Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği, Serebral Palsili ocuklar Derneği, Sosyal ve Ekonomik Yaşamda Nitelikli Değişim ve Gelişime Destek Derneği, Sulukule Gönüllüleri Derneği, Őiddetsizlik Eğitim ve Araştırma Derneği, Temel İhtiyaç Derneği, Tohum Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı, Toplum Gönüllüleri Vakfı, Türk Böbrek Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Türkiye Alzheimer Derneği, Türkiye ocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı, Türkiye Korunmaya Muhtaç ocuklar Vakfı, Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği, Türkiye Spastik ocuklar Vakfı, Tvana Okuma İstekli ocuk Eğitim Vakfı, UNICEF, YenidenBiz Derneği-Yeniden İşbaşı Yapan Kadınlar Platformu, Yuva Derneği

A. Gelirler

Haberler Çok İyi!

Enflasyon oranının %9 olarak açıklandığı 2016 yılında, Sivil Toplum Kuruluşları'nın (STK) gelirleri 2015 yılına göre %15 artmıştır. Bu gelişim, sivil toplumun ve demokrasinin önemli sac ayaklarından olan STK'ların güçlendiğini gösterdiği için iyi bir haber niteliğindedir.

Bizi heyecanlandıran diğer gelişme ise, STK gelirlerinin 2 yıl üst üste enflasyonun üzerinde ve %15 büyüme göstermesidir. (2015 ve 2016 yıllarındaki tüketici enflasyonu, her 2 yılda da %9 olmuştur.)

(TL)	2015	2016	2016/2015 % Değişim	2015/2014 % Değişim
Gelirler	326.398.309	373.992.133	14,6%	15,2%
I- Yurtdışından Alınan Yardımlar	42.229.681	79.459.762	88,2%	28,7%
II-Devletten Alınan Yardımlar	1.785.601	2.553.360	43,0%	60,4%
III-Bağış	196.621.295	217.908.529	10,8%	7,5%
<i>Bağış/Gelirler</i>	60%	58%		
Bireysel Bağış	56.565.569	71.744.070	26,8%	15,6%
<i>Bireysel/Toplam Bağış</i>	29%	33%		
Kurumsal Bağış	87.491.624	94.755.032	8,3%	9,3%
Bireysel Bağış Sayısı (STK)	554.369	320.724	-42,1%	45,6%
Kurumsal Bağış Sayısı (STK)	74.866	78.557	4,9%	4,6%
Ortalama Bireysel Bağış	102	224	119,2%	-20,6%
Ortalama Kurumsal Bağış	1.169	1.206	3,2%	4,5%
IV-Diğer Gelirler	85.761.732	74.070.482	-13,6%	21,4%
Giderler	284.723.668	352.628.248	23,8%	7,8%
I-Genel Giderler	12.854.037	19.813.061	54,1%	-26,0%
II-Çalışan Giderleri	23.293.350	42.991.702	84,6%	19,4%
III-Amaca Yönelik Giderler	208.123.596	252.115.816	21,1%	7,3%
Çalışan Sayısı	1.504	1.575	4,7%	-2,5%
Çalışan Sayısı Ortalama Gider (TL)	15.488	27.296	76,2%	22,4%
Gönüllü Sayısı	674.494	722.845	7,2%	10,5%
Aynı Bağış	2.063.413	5.059.938	145,2%	-13,9%

Kaynak - Bireysel ve Kurumsal Bağış Sayısı dışındaki bütün veriler, STK'nın devlete verdiği beyannamede beyan ettiği verilerdir. Bağışçı sayıları, STK'nın Açık Açık Platformuna beyanıdır.

(1) Bağışlar

Açık Açık STK'larının 2016 yılındaki bağış gelirleri, 2015'e göre %10.8 oranında artmıştır. Bu artışın, 2015'teki %7.5 oranındaki artıştan daha fazla olması umut vericidir.

Bağış ve Gönüllü Gücü

STK'nın önemli iki kaynağı vardır:
Biri gönüllü gücü, diğeri ise bağıştır.

Sürekli kamu yardımı ve hibe desteğı alarak hayatını sürdüren STK'ların sürdürülebilir olmadığını düşünmekteyiz.

Bireysel bağışçılık kültürünün dünyaya göre çok düşük olduğı Türkiye'de bağış miktarının artışını görmek sevindiricidir.

(Türkiye'nin STK'lara yapılan bağış açısından dünyadaki sıralamasını ve gelişimini bu rapordan <https://www.linkedin.com/pulse/kebab-mı-seversin-hayır-i-renay-onur?published=t> inceleyebilirsiniz.)

Bağışların dağılımına göre analiz

I. Bireysel

Bireysel bağışlardaki %26,8'lik artış güzel bir haber...

Gelişmiş ülkelerde bireysel bağışlar STK'ların bağışlarının %60-80'ini oluştururken, Türkiye'de bu oran %10 civarındadır. Bardağın dolu tarafını görmeye çalıştığımızda; söz konusu oran bize Türkiye'de ne kadar büyük bir potansiyel olduğunu gösterir.

2016 yılında STK'lar bu alana odaklanmış ve bireysel bağışlarını %27 artırmışlardır. Bireysel bağışların artışını STK bazında detaylı olarak incelediğimizde; STK'ların %72'sinin bağışçı sayısının arttığını görüyoruz ki bu oran 2015/2014 yıllarında da aynıdır.

Bireysel bağışçı sayısı 2015 ve 2016 yılları arasında %50'den fazla düşen STK'lara baktığımızda, bu düşüşün sebebinin STK'ların her yıl gerçekleştirmedikleri fakat 2015 yılında yapılmış geniş çaplı, tek yıla özel kampanyalar (sms, televizyon vb.) olduğunu görüyoruz. Rakamlar, her yıl planlaması zor olsa da bu tür kampanyaların yeni bireysel bağışçılar ile ilişki kurmak için önemli olduğunu gösteriyor. Bu tür kampanyaların başarısı,

bağış yapanların ne kadarının düzenli bağışçı ve / veya gönüllü haline gelmiş olmasıyla ölçülebilir. (STK bağış aldığı kişiler ile irtibat kuramayınca, bu tek seferlik bağışın önemi azalıyor.)

II. Kurumsal

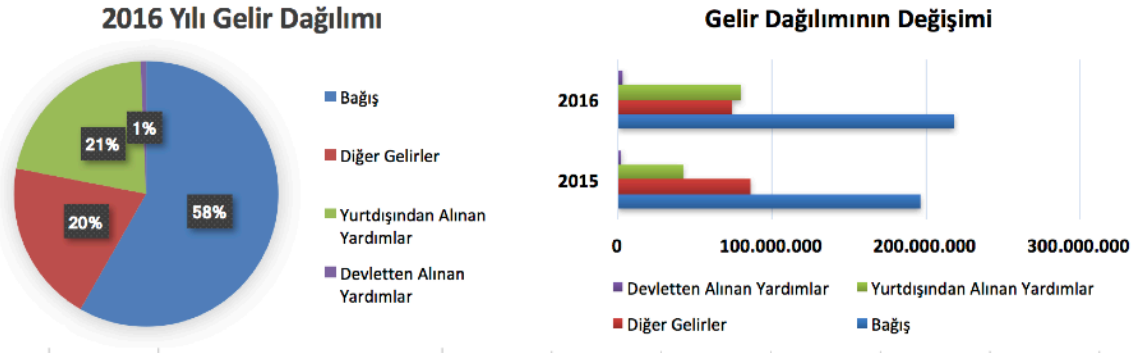

Aynı dönem içinde yaşanan ekonomik belirsizlikler ve finansal sıkıntılara rağmen, kurumsal bağışların %8 arttığı görülüyor. 2009 yılında ekonomide yaşanan küçülmeden bu yana, Türkiye'deki en düşük büyümenin görüldüğü 2016 yılında bile (%2,9; GSMH Büyüme oranı) kurumsal bağışların %8 artmış olması çok olumlu bir göstergedir.

Kurumsal bağışlar, 2016 yılındaki büyüme oranınının 2,8 katı daha fazla artmıştır. 2015'te ekonomi %6 büyürken, kurumsal

bağışların %9,3 büyüdüğü (GSMH büyüme oranının 1,55 katı) düşünüldüğünde, kurumların bağış alışkanlığının artış gösterdiği de kesinlik kazanıyor.

Kurumsal bağışların detayına indiğimizde şu analizi yapabiliriz: Kurumsal bağış sayısı %4,9 artarken, ortalama kurumsal bağış tutarı da %3.2 artmıştır. Bu gelişim, kurumlarda bağışçılık farkındalığı artarken, ortalama bağışların da ekonomideki büyüme kadar arttığını göstermektedir.

Ortalama kurumsal bağış 1,206 TL olmuştur.

2016 yılı, bireysel ve kurumsal bağışlar açısından; STK'ların bireysel ve kurumsal bağışçıların potansiyelini ekonomiye rağmen daha iyi değerlendirdiği, 2015 yılından daha zor bir yıl olmasına rağmen, bireysel bağış tutarının %28,8, kurumsal bağış tutarının ise %8.3 arttığı bir sene olmuştur.

*TÜSEV raporuna³ göre Türkiye'de kişilerin sivil toplum kuruluşlarına yaptığı ortalama bağış 2015 yılında 16,7 TL'ye, Açık Açık tahminlerine göre ise aynı yılda 12.6 TL'ye ulaşmıştır. (Bu tahmin analizi raporun sonunda yer almaktadır.)

³ http://www.tusev.org.tr/usrfiles/files/turkiyede_bireysel_bagiscilik_ve_hayirseverlik.pdf

III. Kamu Kuruluşları'ndan Alınan Yardımlar

Kamu Kuruluşları'ndan Alınan Yardımlar 2016 yılında %43 artmıştır. Bu yardımı alan STK sayısı ise 8'den, 6'ya düşmüştür.

IV. Yurtdışından Alınan Yardımlar

Yurtdışından Alınan Yardımlarda 2016 yılında ciddi bir artış olmuş ve oran %88'e ulaşmış; bu da gelirlerin %20'sini oluşturmuştur. Yardımı alan STK sayısı ise 26'dan 28⁵'e çıkmıştır. Yine de bu artışın önemli bir kısmının tek STK'dan kaynaklandığına dikkat çekmek isteriz. Buna rağmen, artış olumlu olarak değerlendirilebilir. Söz konusu gelişmenin, proje yazımı ve başvurusu konusunda kalifiye elemanla çalışmanın bir getirisi olduğu düşünülebilir. Özellikle yurtdışı fonlarına başvurular oldukça detaylı ve kapsamlı bir çalışma gerektirdiği için kalifiye eleman ve / veya danışman desteği önemli bir etkidir. Eleman sayısı artan ve bağışçısı ile daha yakın ilişki kuran STK'ların yurtdışı yardım başvuruları için de kaynak ayırdıklarını buradan anlıyoruz.

B. Giderler

1. Giderler ve Amaca Yönelik Giderler

STK'ların giderlerinin enflasyonun üzerinde arttığı ve bu artış oranının %23,8 olduğu görülmektedir.

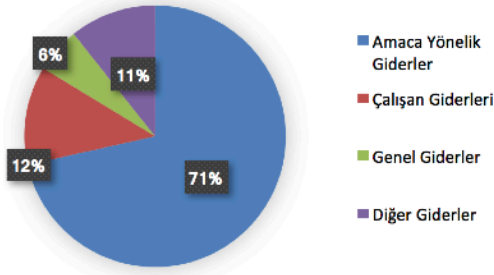

Gider artışının nereden kaynaklandığına baktığımızda, artış tutarının rakamsal olarak %65'inin amaca yönelik giderlerden kaynaklandığını, %30'unun çalışan giderlerinden kaynaklandığını, genel giderlerin ise artışın %10'unu oluşturduğunu görüyoruz. (Diğer giderlerde düşüş gözlemlenmiştir.) Genel gider ve çalışan giderlerinde yüksek bir artış olmasının sebebi, bazlarının çok düşük olmasıdır.

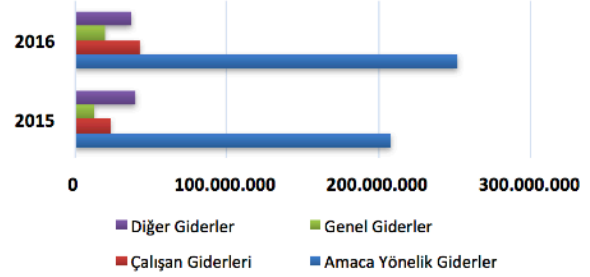
⁴ Darüşşafaka Cemiyeti, Kanserli Çocuklara Umut Vakfı, Serebral Palsili Çocuklar Derneği (SERÇEV), Toplum Gönüllüleri Vakfı, Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı, Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği. (AKUT ve Down Sendromu Derneği 2016 yılından kamu yardımı almamışlardır.)

⁵ AKUT Arama Kurtarma Derneği, Ali İsmail Korkmaz Vakfı, Anne Çocuk Eğitim Vakfı, Ashoka Vakfı, Bir Dilek Tut Derneği, Darüşşafaka Cemiyeti, Doğa Derneği, Down Sendromu Derneği, Hayat Sende Gençlik Akademisi Derneği, Hayata Destek Derneği (STL), Kadın Dayanışma Vakfı, Kanserli Çocuklara Umut Vakfı, Kansersiz Yaşam Derneği, Kaos GL, Oy ve Ötesi Derneği, Öğretmen Akademisi Vakfı, Sağlıkta Genç Yaklaşımlar Derneği, Sosyal ve Ekonomik Yaşamda Nitelikli Değişim ve Gelişime Destek Derneği, Temel İhtiyaç Derneği, Toplum Gönüllüleri Vakfı, Türk Eğitim Vakfı, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı, Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı, Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği, Türkiye Spastik Çocuklar Vakfı, UNICEF, Yuva Derneği

2016 Yılı Gider Dağılımı

Gider Dağılımının Değişimi

2. Çalışanlar⁶

STK'ların küçülen ekonomiye rağmen, projelerini yavaşlatmadıklarını, çalışan sayısını %5 artırırken, çalışanlarının ortalama maliyetini de %76 artırdıklarını görüyoruz.

%5 çalışan sayısı artışı, projelerin %23,8 büyüdüğü bir ortamda, sektör profesyonellerinin ne kadar yoğun ve özverili çalıştığını göstermektedir.

2016 yılı Çalışan Ortalama Gideri olan 27.296 TL, aylık hale getirildiğinde; brüt asgari ücretin 1.647 TL olduğu 2016 yılında, sektörün brüt aylık 2.274 TL çıkan ortalaması düşük görünmektedir.

Bu artışın iki sebebi olabileceğini düşünüyoruz:

1. Sektörel olarak kalifiye çalışan sıkıntısı çeken STK'ların bunu değiştirmeye çalıştıkları ve çalışanlarına enflasyon üzerinde artış verdikleri varsayımı yapılabilir,
2. STK çalışanlarının projelere ayırdıkları zaman dağılımının değişmesi, bu ayrımın subjektif kararlar ile yapılıyor olması ve bu konuda genel kabul görmüş muhasebe kuralları olmaması sebebi ile farklılıklar olduğu varsayımı yapılabilir.
 - a. STK'larda muhasebe uygulaması olarak, çalışan giderlerinin bir kısmı personel giderlerine, bir kısmı ise amaca yönelik giderler kaleminin altına konur. Çalışanların projelere destek verdikleri zaman amaca yönelik giderler kalemine eklenirken, genel idare için verdikleri zaman ise personel giderleri kalemleri altında görünür.

Bu, takip edilmesi gereken olumlu bir gelişmedir. Daha net bir analiz için ilerleyen yıllarda da değerlendirmeye devam etmek gerekecektir. Biz her halükarda, çalışan giderlerinin %8'den %12'ye çıkışını olumlu karşılamaktayız.

Genel olarak STK'ların gelir / gider kalemlerine bakıldığında, "Yurtdışından Alınan Yardımlar" ve "Bireysel Bağışlar" sayesinde "Amaca Yönelik Giderlerin" ve "Çalışan Giderlerinin" karşılandığı ve faaliyetlerinin artarak devam ettiği görülmektedir.

STK'ların ülkedeki ekonomik sıkıntılara rağmen projelerini devam ettiriyor olmaları önemlidir. Başarılı ve özverili çalışan yönetici, genel müdürlük birimleri (ör: kaynak geliştirme ve iletişim) ve bu projelerde görev alan çalışanlar ve gönüllüler sayesinde -

⁶ Devlete verilen beyannamelerde, çalışan giderlerinin, çalışan sayısı ile orantılı olmadığını da dikkate almak gerekmektedir. Bazı kurumların çalışanlarını tamamen proje odaklı olarak çalıştırdıkları durumlarda, bu çalışanların giderleri personel gideri yerine, amaca yönelik gider olarak tanımlanabilmektedir.

STK'ların tek tek giderlerini değerlendirirken önemli bir noktayı dikkate almak gerekir:

Bazı kuruluşlar genel giderlerinin ve çalışan giderlerinin bir kısmını “Amaca Yönelik Giderler” kaleminin altında göstermektedir. Beyan açısından burada bir sorun olmamakla birlikte, bu dağılımların çoğu zaman subjektif yapıldığını unutmamak da gerekir. Bu sebeple STK'ların gider kalemlerini birbirleri ile karşılaştırırken bunu dikkate almak, sadece bu orana göre STK'yı değerlendirmemek gerekir. Burada yapılan analizde genele bakıldığı ve yıllar karşılaştırıldığı için, sonuç genel analizi etkilememektedir.

(Bu konuda daha derin araştırma yapmak isteyenlere STK'lar ile birebir görüşerek muhasebesel farkları göz önüne alan bir araştırma yapmaları önerilebilir.)

Türkiye gibi kurumlara bağışçılık kültürü düşük olan bir ülkede - bağışçı sayısını artırarak bir zoru gerçekleştirdikleri görülmektedir.

Önemli not

Bu raporda sadece STK'ların finansal çıktılarının analiz edildiğini, sosyal etki konusunda yorum ve / veya analiz yapılmadığını belirtmek isteriz. STK'lar için yapılan finansal bir analiz, sosyal etki analizi ile birleştirilmediği sürece, kişi ve kurumlara net / bütünsel bakış açısıyla irdelenmiş bir bilgi veremeyecektir.

C. Gönüllü Sayısı

Dünyada gönüllülük açısından 135 ülke arasında sondan 4. olan Türkiye’de (Gallup Hayırseverlik Endeksi 2014⁷) Açık Açık Platformu’na dahil olan 43 STK’nın gönüllü sayısının %7 arttığı ve 723 bin gönüllüye ulaştığı görülmektedir.

Gallup anketindeki oranlara bakıldığında; Türkiye’de 1 sene içinde herhangi bir STK için gönüllülük yapmış kişi sayısının 3 milyona ulaştığı görülmektedir. Bireysel bağışın %5,3’ünü temsil eden Açık Açık Platformu’nun gönüllülerin %24’ünü temsil ediyor olması;

Türkiye’de STK’lar açısından belli bir gönüllülük tanımı ve takibi olmadığını göstermektedir.

⁷ https://www.cafonline.org/docs/default-source/about-us-publications/caf_wgi2014_report_1555awebfinal.pdf?sfvrsn=fcdcf440_4

STK'ların bazı bağışçıları da gönüllü olarak kaydettiklerini düşünüyoruz. Bağış yaparak gönüllü olduğunu düşünen bir kişi veya kurumun gönüllülüğün verdiği keyfi yaşayamadan gönüllü olduğunu düşünmesinin gönüllülerin çok önemli olduğu bir ekosistemde gönüllülüğe zarar vereceğini düşünüyoruz.

Gönüllü datasının daha iyi analiz ve takip edilebilmesi için, devlete verilen beyannamelerde, gönüllü tanımının daha net olması gerektiğini düşünmekteyiz.

Gönüllülerin daha çok bağış yaptığı dünyada birçok araştırma ile kanıtlanmıştır. Türkiye'de şu anda bu tür bir analizin yapılması pek mümkün değildir. STK'ların bir kısmı bağışçı davranışı sergileyenleri gönüllü olarak kaydetmeye devam etmektedir. Bu konuda yapılacak, yurtdışı uygulamalarını da içeren, daha derin bir araştırma sektörü yönlendirmek açısından çok faydalı olabilir.

En önemli fark; gönüllünün zamanını, bağışçının ise nakdini veriyor olmasıdır.

D. Faaliyet Alanlarına Göre STK'ların Finansal Analizi

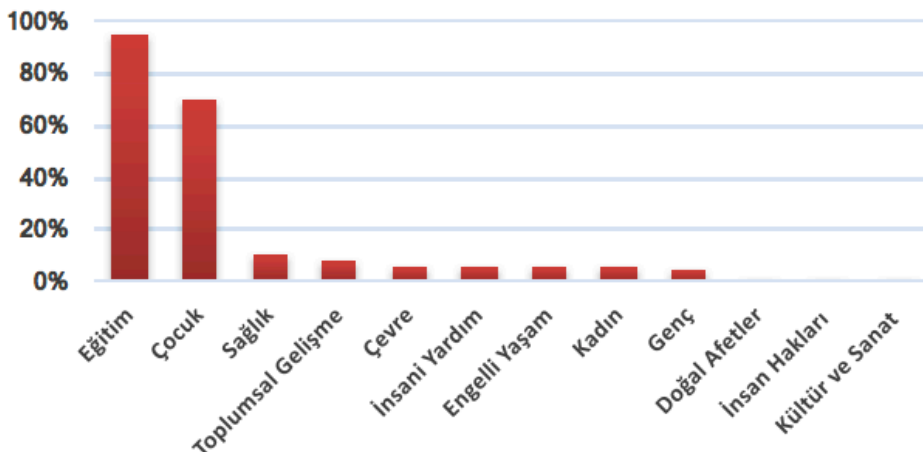
Açık Açık Platformu'na dahil olan STK'lar kendilerini tanımlarken en fazla 3 alanı seçebilirler. Aşağıdaki analiz, bu veriye göre yapılmıştır. (Faaliyet alanının 2'ye indirilmesi halinde, analizin daha net olabileceğini düşünüyor ve bu konuyu değerlendiriyoruz. Türkiye'de ihtiyaç sebebi ve faaliyet alanları ile kategorilerin iç içe geçmiş olması bizi bu konuda zorlamaktadır.)

Bağış yapanların %95'i faaliyet konularından birisi eğitim olan STK'ya bağış yapmıştır.

Eğitim alanından sonra, ilk sırayı çocuklarla ilgili alanda çalışan STK'lar almaktadır. (%70).

Diğer 10 önemli alanda çalışan STK'lar henüz bağış konusunda bekledikleri ilgiyi görememektedirler. Bu tablo, bağışçılar açısından hala eğitimin en sorunlu alan olarak görüldüğünü, bu alanda çalışan ve çocuklara yönelik faaliyet gösteren STK'ların ise daha fazla kaynağa ulaştığını göstermektedir.

Bağış Yapılan Alana Göre Bağışçıların Tercih

1.STK'ların Büyüklüklerine Göre Performansları

Analizi yapılan Açık Açık STK'larının 2016 yılı gelişimleri -STK'ların büyüklüklerine göre - değerlendirildiğinde, önemli farklar ortaya çıkmaktadır.

Açık Açık olarak STK'ları büyüklüklerine göre nasıl kategori ettiğimiz, ilgili makalemizde (<https://www.linkedin.com/pulse/küçük-mü-büyük-i-renay-onur>) açıklanmaktadır.

Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) gelir büyüklüklerine göre tanımlamaları

1 milyon TL'den küçük

1-5 milyon TL arası

5-10 milyon TL arası

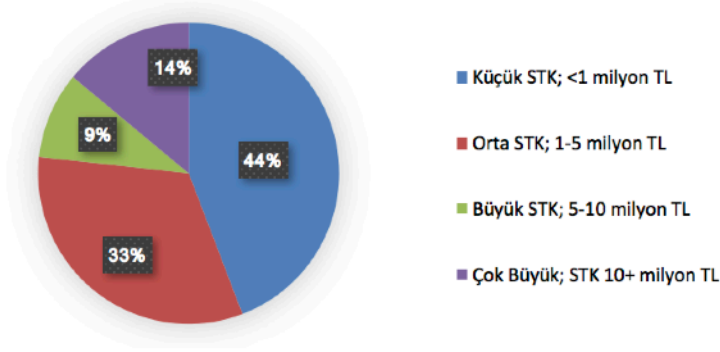

10 milyon TL'den büyük

Açık Açık Platformu'na dahil Sivil Toplum Kuruluşlarına baktığımızda; yarısının küçük STK, üçte birinin çok büyük STK olduğunu, geriye kalanın da orta ve büyük STK'lar olduğunu görüyoruz.

Yıllık Gelirine Göre STK'ların Sayısı

	Bütün STK'lar	Gelir			
		<1 mn	1-5 mn	5-10 mn	10+ mn
2016/2015 Gelir Değişimi (TL)	15%	123%	22%	32%	9%
2016/2015 Bağış Değişimi (TL)	11%	204%	6%	21%	6%
-2016/2015 Bireysel Bağış Değişimi (TL)	27%	140%	8%	27%	27%
-2016/2015 Kurumsal Bağış Değişimi (TL)	8%	178%	-4%	0%	11%
-2016/2015 Bireysel Bağışçı Sayısı Değişimi (adet)	-42%	300%	-5%	-68%	-46%
-2016/2015 Kurumsal Bağışçı Sayısı Değişimi (adet)	5%	308%	-10%	5%	5%
2016/2015 Gider Değişimi (TL)	24%	108%	20%	29%	22%
-2016/2015 Genel Gider Değişimi (TL)	54%	10%	20%	127%	49%
-2016/2015 Çalışan Gider Değişimi (TL)	85%	49%	165%	238%	45%
-2016/2015 Amaca Yönelik Gider Değişimi (TL)	21%	150%	-10%	-6%	26%
2016 Bağış/Gelir Oranı	62%	57%	64%	85%	58%
2016 Bireysel Bağış/Bağış Oranı	46%	49%	47%	36%	37%

(1) Geliri 1 milyon TL altında olan "KÜÇÜK" STK'lar

Küçük STK'ların sektörde neredeyse her konuda diğer STK'lardan daha fazla büyüdüğünü / geliştiğini görüyoruz. Gelir konusunda bu ciddi büyümeyi yaşayan küçük STK'lar, temkinli davranarak; genel gider ve çalışan giderlerini sektörde en az artıran STK'lar olmuşlar. Bununla beraber, amaca yönelik giderlerini yüzdesel olarak en fazla artıran STK'lar da küçük STK'lar.

Küçük STK'ların bağışçıya direkt ulaştığını, bağış gelirinin ne kadar devam edeceğinden emin olamadığı için genel gider ve çalışan giderlerini artırmayıp, temkinli davrandığı bir sene geçirdiğini görüyoruz.

(2) Geliri 1-5 milyon TL arasında olan "ORTA" büyüklükteki STK'lar

Gelirleri sektör ortalamasının biraz üzerinde büyüyen orta büyüklükteki STK'ların bağışçıya direkt ulaşamadığını ve bu konuda performansı en düşük STK grubu olduğunu görüyoruz.

Doğal olarak bağış geliri düşen STK'lar, amaca yönelik giderlerini de kısmıştır. Detaya inmeden, artan çalışan giderlerine bakıldığında; bu grubun, çalışanlarına yatırım yaptığı ve belki de biraz daha büyüebilmek için bir atılıma hazırlandığı yorumunu yapabiliriz.

Kurumsal bağışların azaldığı tek kategori, orta büyüklükteki STK'lar olmuştur.

(3) Geliri 5-10 milyon TL arasında olan “BÜYÜK” STK'lar

Küçük STK'lardan sonra, 2016 yılını gelir artışı ve bağış artışı açısından en iyi kapatan STK'lar bu gruptaki STK'lar olmuş; sektörün 2 katı oranında büyümüşlerdir.

Bununla beraber, bu gruptaki STK'ların amaca yönelik giderlerinin düştüğü fakat biraz detaya inildiğinde de bu düşüşün sadece 1 STK'dan kaynaklandığı görülmektedir. Büyük STK'ların genel gider ve çalışan giderlerini sektörde en fazla artıran grup olduğu dikkati çekmektedir. Bu artış bize STK'ların ileriye yönelik yatırım yapıp, bir atılım hazırlığında olduğunu göstermektedir.

Grubun bireysel bağışçı/bağış oranı en düşük olan grup olması, kurumlara bağlı olduklarını ve bireysel bağışçı konusunda önemli bir potansiyelleri olduğunu da göstermektedir.

(4) Geliri 10 milyon TL'den fazla olan “ÇOK BÜYÜK” STK'lar

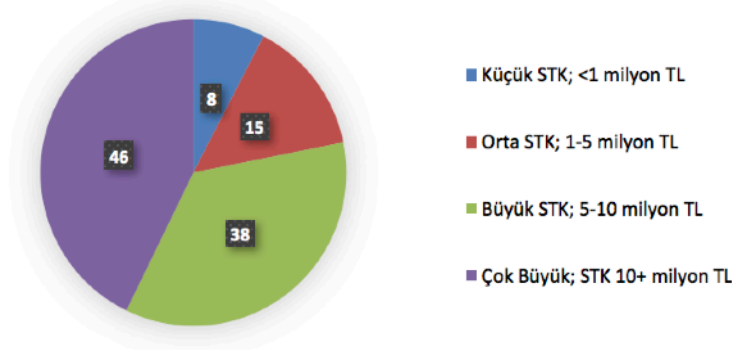
Bu kategorideki STK'ların bağışı sektör ortalamasının altında, tam enflasyon oranı kadar artmıştır.

Bu sebeple giderlerini de kontrol etmeye çalışan çok büyük STK'lar, amaca yönelik giderlerinden kısmamış fakat çalışan giderlerine daha dikkatli yaklaşmıştır. Azalmanın yine de muhasebesel farklılıklar sebebi ile olabileceğini söylemek gerekirken, -muhasebe uygulamalarından bağımsız- çalışan sayısını ve giderlerini uzun süre ihtiyacın altında düşük tutmaya çalışan STK'ların, uzun vadede sürdürülebilir bir sosyal etki yaratmasının zor olacağını söylemek yanlış olmaz.

Aşağıdaki grafik bize güzel bir analogi yapma imkanı veriyor. Bu grafikte STK'ların kuruluş yıllarına göre 2017 yılında ortalama kaç yaşında olduklarını görülebiliyor.

Küçük STK'lar ortalama 8 yaşında iken, orta, büyük ve çok büyük STK'lar sırası ile 15, 38 ve 46 yaşındadırlar. İnsan hayatı ile karşılaştığımızda bu STK'lar çocuk, genç, yetişkin ve olgun sıfatları ile tanımlayabiliriz. Doğal akışında 10. yılını geçen STK'ların 1 milyon TL gelirini aşarken, 20. yıllarından sonra büyük STK haline geldiğini görüyoruz.

STK'ların Büyüklüklerine Göre Yaşları

Bu bilgiler bize şunları göstermektedir:

- Küçük STK'ların en dinamik ve hızlı hareket eden STK'lar olduğunu ve genel giderleri konusunda çok temkinli davrandıklarını söylemek mümkündür.
- Orta büyüklükteki STK'ların bağış konusunda zorlandıkları, buna paralel olarak projelerini dikkatlice sürdürdükleri, sağlıklı bir büyüme için yönetim ve çalışanlarına yatırım yaptıkları görülüyor.
- Büyük STK'lar bağışlarını ve buna paralel projelerini artırırken, yönetime ve çalışanlarına yatırım yapmaya da devam ediyor; kısaca, her açıdan sağlıklı büyüyorlar.
- Çok Büyük STK'ların gelirleri enflasyon oranı kadar büyürken, faaliyetleri de sağlıklı bir şekilde sürdürülüyor.

Sivil Toplum Kuruluşlarının (STK) gelir büyüklüklerine göre tanımlamaları

Önerilerimiz

Bu yıllık raporu hazırladığımız 2⁸yıl boyunca eksikliğini hissettiğimiz, "keşke olsa" dediğimiz, zorluk yaşadığımız konular oldu. Bu sebeple, STK'ların finansal analizlerini kolaylaştırırken, performanslarını da geliştireceğini düşündüğümüz 6 önerimizi buraya eklemek istedik:

1. Türkiye’de gönüllülük tanımının yapılmasının önemli olduğunu düşünüyoruz. Tanımın yapılması ve ölçülmesi, gönüllülük oranının oldukça düşük seyrettiği (%5 ile 133 ülke arasında sondan 3.9) Türkiye’de gelişebilmesi için önemlidir. *Bu konuda Dernekler Dairesi Başkanlığı’na ve Türkiye’de gönüllülük üzerine çalışan kurumlara önemli bir görev düştüğünü düşünüyoruz.*
2. Aynı bağış çok önemli bir kaynak... Çoğu STK’nın aynı olarak aldıkları hizmet ve ürünleri aynı bağış olarak göstermediklerini, gösterenlerin bir kısmının bunlara 1 TL tutar biçtiklerini ve takibini yapamadıklarını görüyoruz. Her türlü aynı bağış karşılığında emsal bedeli kadar fatura kesilecek olması, STK kadar bağışçı açısından da önem taşıyacaktır. *Bu konuda aynı bağışı alan STK’lara ve bağışçıya önemli bir görev düştüğünü düşünüyoruz.*
3. *Sektörde, çalışan giderlerinin muhasebeleşmesi konusunda farklı örnekler bulunmaktadır. Genel yönetimde bulunan çalışanların zamanlarının ne kadarını projelere, ne kadarını genel yönetime ayırdıklarının hesabı konusunda sektörde bazı genel geçer uygulamaların kabul edilmesi, bu giderlerin yıllar içinde STK Yönetimi ve bağışçılar açısından daha rahat takibini sağlayabilir. Dernekler Dairesi Başkanlığı’nın bu konuda önlemler olarak katkıda bulunabileceğini düşünüyoruz.*
4. Bireysel ve Kurumsal bağışların ayrı ayrı takip edilmesinin, her ikisinin de gelişimini gözlemlemek açısından önemli olduğunu düşünüyoruz. Bu sebeple beyannamelerde bireysel ve kurumsal bağış tutarı ile sayısının ayrıca istenmesi gerekir. Bu takip, STK’ların en önemli kaynaklarından olan bağışın daha sağlıklı büyümesini sağlayacaktır. *Dernekler Dairesi Başkanlığı’nın bu konuda önlemler olarak katkıda bulunabileceğini düşünüyoruz.*

⁸ 2015 yılı Sivil Toplum Sektörü Finansal Analiz Raporuna bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz. <https://www.linkedin.com/pulse/sivil-toplum-kuruluslarının-2015-yılı-finansal-analizi-i-renay-onur>

⁹ https://www.cafonline.org/docs/default-source/about-us-publications/caf_wgi2014_report_1555awebfinal.pdf?sfvrsn=fcdcf440_4

5. Kk STK limitini geçen (yıllık 1 milyon TL üzerinde geliri olan) STK'ların, en azından en büyük projeleri için Sosyal Etki Raporu yazmalarının zorunlu olması gerektiğini düşünüyoruz. Sosyal Etki Raporu yazım süreci bile STK'nın sahasına ve projelerine daha stratejik bakarak, misyonuna yönelik etkisini artırmasını sağlayacaktır. *Bu konunun Dernekler Dairesi Başkanlığı sorumluluğunda olduğunu düşünüyoruz.*
6. *Son olarak dünyada hayırseverlik konusunun lmlenmesi ve dolayısı ile gelişmesi için en önemli kaynak sayılan Gallup Hayırseverlik Endeksi'nde Türkiye'nin tekrar yer almasının faydalı olacağını düşünüyoruz.*

Sosyal Etki ve Bu Raporun Değerlendirilmesindeki Önemi

Bu rapordaki analizlerin, Açık Açık tarafından, Açık Açık'ta bulunan STK'ların finansal beyanları dikkate alınarak yapıldığı unutulmamalıdır.

Sivil Toplum Kuruluşları'nı diğer kurumlardan ayıran en önemli özellikleri, amaçlarının kar değil, tamamen sosyal etki üzerine yapılandırılmış olmasıdır. Bu sebeple, bir STK'yı en iyi şekilde değerlendirebilmek için öncelikle sosyal etki raporuna bakılmalı ve bununla beraber finansal sonuçlar değerlendirilmelidir.

Sosyal Etki, yapılan bir faaliyet sonucu ortaya çıkan değişim veya bir eylem / faaliyet / proje / program sonucunun farklı insanlar, hayvanlar ve hatta doğa üzerinde oluşan etkileri olarak tanımlanabilir. Bu

etkinin pozitif olabildiği gibi negatif de olabileceği ve istenmeyen sonuçlara yol açabileceği unutulmamalıdır.

Sosyal Etki raporu, bir faaliyet raporunun ötesinde, faaliyetlerin sadece hedef kitle üzerindeki direkt etkisini değil, bu hedef kitlenin etkilediği ve etkilendiği kişi, hayvanlar ve doğa üzerindeki etkisini de dikkate alır.

Ekler

1. Türkiye Toplam Bağış Tahmini

Elimizde bulunan verileri analiz ederek; 2016 yılında, Türkiye'deki STK'ların yıllık toplam gelirinin 38,5 milyar TL'ye ulaştığını, bu gelirin 15 milyar TL'sinin bağış ve yardımlardan oluştuğunu ve bireyler tarafından toplam 1,5 milyar TL bağış yapıldığını görüyoruz.

Türkiye'deki Ortalama Kişi Başı STK'lara Bağış Tahminimiz: 17 TL'dir.

Nasıl Hesaplandı?

Türkiye'de STK'lar ile ilgili bilgiye ve özellikle güncel bilgiye, dolayısı ile sektörel bilgiye ulaşılması zor.

Bu konuda TÜSEV'in yayınları yol gösterici bir niteliktedir. TÜSEV'in hazırladığı 2013-2014 Sivil Toplum İzleme Raporu (http://www.tusev.org.tr/usrfiles/files/Izleme_Raporu_Yonetici_Ozeti_2013_2014.pdf) şu bilgileri verir:

2014 yılında önceki yıla göre gelirleri %24 artan STK sektörünün toplam geliri, 26 milyar TL'dir. 2013 yılındaki toplam gelirin %33'ü bağış gelidir.

Bu bilgiler ve Açık Açık Platformu'nda bulunan STK'ların toplu bilgileri kullanılarak Türkiye'deki STK'ların gelir ve bağış bilgileri tahmin edilmiştir. TÜSEV'den 2014, 2015, 2016 verileri geldiğinde bu tahminlerde iyileştirme yapılabilir.

(TL)	2013	2014	2015	2016	14/13 % Değişim	15/14 % Değişim	16/15 % Değişim
Toplam Gelir ²	20.622.572.592	25.655.313.279	29.519.065.279	38.482.969.919	24%	15%	30%
Toplam Bağış/Toplam Gelir ²	33%	35%	37%	39%			
Toplam Bağış	6.859.871.201	8.979.359.648	10.922.054.153	15.008.358.268	31%	22%	37%
Bireysel Bağış/Toplam Bağış Oranı ¹	9%	9%	9%	10%			
Türkiye Toplam Bireysel Bağış (%9) ¹	617.388.408	808.142.368	982.984.874	1.500.835.827			
Kişi başı bireysel bağış (%9) ¹	8,1	10,5	12,6	17,0	29%	20%	36%

Kaynak: Açık Açık, Adım Adım, TÜSEV raporları

¹ Açık Açık STK'larının bireysel bağış oranı (bireysel bağış/toplam bağış) karşılaştırılabilir STK'larda (4 yıl için beyannamesi olan ve muhasebesel farklılığı olmayan 28 STK'da) 2013 - 2016 döneminde sırasıyla %32, %31, %33, %36 olmuştur.

Türkiye'de bu oranın %9 olduğu varsayımı yapılmıştır. Bu varsayımın sebebi 2015 yılında yapılan TÜSEV araştırması sonucunda ortalama kişi başı bağış tutarının açıklanmasıdır. Açık Açık STK'larının oranlarının Türkiye genelinden oldukça farklı olma sebebi, Türkiye'de bulunan 100 bin demek/vakıf arasında Açık Açık STK'larının bireysel bağış oranının genelle göre daha yüksek olmasıdır.

² Bağışın Toplam Gelire Oranı Açık Açık STK'larında %50 olmaktadır. Tam rakama bakıldığında bu oran karşılaştırılabilir STK'larda (yani her 4 yılda beyannamesi olan ve muhasebesel farklılığı olmayan 28 STK'da)

2013 - 2016 döneminde sırasıyla %55, %56, %52, %49 olmuştur. TÜSEV Türkiye verisinde 2013'te %33 olan oranın 2014'te %35, 2015'te %37, 2016'da %39 olacağı varsayılmıştır.

TÜSEV'den 2014/2015 verileri geldiğinde bu tahminde iyileştirme yapılabilir. Açık Açık STK'larının oranının (yak. %50) ve TÜSEV Genel oranının (%33) birbirine zamanla yaklaşacağı ama hiçbir zaman eşit olmayacağı varsayılmıştır.

³ Açık Açık STK'ları 2014 yılında Türkiye Genel STK ile yaklaşık aynı oranda büyümüşler (Açık Açık %20, Türkiye Genel STK %24), bu yüzden Açık Açık STK'larının gelirlerinin artışı ile Türkiye Genel STK'larının aynı oranda büyüdüğü varsayımı yapılmıştır.

TÜSEV raporlarında 2014 ve 2015 yılına ait bağış ve bireysel bağış verisi bulunmamaktadır. Bu sebeple, Açık Açık STK'larının oranları yorumlanarak varsayım yapılmıştır. Yukarıdaki tabloda açık yeşil ile görülen tahminler Açık Açık tahminleridir.

Açık Açık'ın, Türkiye'de 2016 yılında kişi başı bağış tahmini 17 TL'dir.

Burada kullanılan ana varsayımlar:

- Türkiye'deki STK'ların toplam gelirleri içinde bağış gelirinin payının artıyor olması (2014 - %35, 2015 - %37, 2016 - %39),

- Ve STK'ların yıllık bağışlarının %9'unun bireysel bağış olmasıdır. %9 oranı hesaplanırken TÜSEV'in 2016 yılında hazırladığı "Türkiye'de Bağışçılığın Durumu" çalışmasında verilen oy kullanma yaşındaki kişilerin 16,7 TL'lik yıllık bağışı ile yine TÜSEV'in 2016 yılında hazırladığı "Türkiye'de Sivil Toplum Kuruluşlarına Dair İstatistikler" çalışması beraber değerlendirilmiştir. Araştırma, 2015 yılında 68 ilde, 18 yaş üzeri toplam 2,495 kişi ile yapılmıştır. Bu araştırma sonucuna göre; kişi başı bağış, 16.7 TL'dir. 16.7 TL'nin 18 yaş üstü yaş grubunun ortalaması olması, 2 varsayımla genele uygulanabilir hale getirilebilir:

- Bağışın %90'ı 18 yaş üstünde kişiler tarafından yapılır.
- Türkiye nüfusunun %32'si 18 yaş altındadır.

(Bu varsayımlar ile sadece oy kullanma yaşındaki vatandaşların verisi olan TÜSEV 2015 istatistiki verisi genelleştirilebilir ve Türkiye'deki kişi başına bağış 12,5 TL olarak hesaplanabilir.)

2. Bağışçı Hakları Beyannamesi

Bağışçı hakları beyannamesi ne diyor?

“Bağışçılık gönüllü bir davranıştır. Vermek ve paylaşmak yaşam kalitemizi artırır. STK’ların ve projelerinin halkın güvenini ve saygısını kazanmasına, bağışçıların ve potansiyel bağışçıların güvenli ve akıllı bağış yapmasına önem verdiğimiz için bağışçı haklarının arkasında duruyoruz”

Bağışçı Hakları Beyannamesi Bütün Bağışçıların Aşağıdaki Haklara Sahip Olduğunu Kabul Eder.

1. STK’nın misyon ve vizyonu, bağışın nasıl kullanılacağı hakkında ve bağış amaçları doğrultusunda verimli olarak kullanma kapasitesi ve niyeti hakkında bilgilenme,
2. Yönetim kurulu ve yöneticiler hakkında bilgi edinme ve yöneticilerin ihtiyatlı ve basiretli bir şekilde görevlerini yerine getirmesini bekleme,
3. Güncel finansal bilgilere ulaşım,
4. Verilen bağışın amacına uygun kullanılacağı konusunda garanti isteme,
5. Uygun bir biçimde teşekkür edilmesi,
6. Kanunlara uygun şekilde bağışlarının gizliliğini talep etme,
7. STK’yı temsil eden bütün çalışanlardan, kendisi ile kurdukları ilişkilerde profesyonel davranmalarını talep etme,
8. Bağış isteyenin gönüllü mü, çalışan mı yoksa sadece bu iş için dışarıdan tutulmuş birisi mi olduğunu bilme,
9. Eğer başkası ile paylaşılacaksa iletişim bilgilerinin listelerden silinmesini isteme,
10. Bağış yaparken soru sorma, anında, doğru ve açık cevapları alma hakkı vardır.

Açık Açık Derneği olarak, biz de Açık Açık Platformu'nu kullanan bütün dernek ve vakıflar gibi bağışçılığın gönüllü bir davranış olduğuna, vermenin ve paylaşmanın yaşam kalitemizi arttırdığına inanıyoruz. STK’ların ve projelerinin halkın güvenini ve saygısını kazanmasına, bağışçıların ve potansiyel bağışçıların güvenli ve akıllı bağış yapmasına önem verdiğimiz için bağışçı haklarının arkasında duruyor, destekliyor ve bütün bağışçıların yukarıda yazılı haklara sahip olduğunu kabul ediyoruz.

Açık Açık Yönetim Kurulu

3. Açık Açık Bağımsız Denetim Raporu

DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. tarafından hazırlanan 2016 yılı Açık Açık Derneği Bağımsız Denetim Raporu Denetçi görüşünü aşağıda bulabilirsiniz.

Açık Açık Derneği Yönetim Kurulu'na

Açık Açık Derneği'nin ("Dernek") 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanan ve ekte yer alan özel amacı kar veya zarar tablosunu, önemli muhasebe politikalarının özetini ve dipnotlarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Dernek yönetimi, özel amaçlı hazırlanan kar veya zarar tablosunun önemli muhasebe politikaları kısmında belirtilen hususlara göre hazırlanması ve dürüst bir şekilde sunumundan sorumludur. Bu sorumluluk, özel amaçlı kar veya zarar tablosunda hata ve / veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanan önemli yanlışlıklar içermeyecek biçimde hazırlanarak, gerçeği dürüst bir şekilde yansıtmasını sağlamak amacıyla gerekli iç kontrol sisteminin tasarlanmasını, uygulanmasını ve devam ettirilmesini, koşulların gerektirdiği muhasebe tahminlerinin yapılmasını ve uygun muhasebe politikalarının seçilmesini içermektedir.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu özel amaçlı kar veya zarar tablosu hakkında görüş bildirmektir. Bağımsız denetimimiz, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan Bağımsız Denetim Standartları'na ve Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik ilkelere uyulmasını ve bağımsız denetimin, özel amaçlı kar veya zarar tablosunun gerçeği doğru ve dürüst bir biçimde yansıtıp yansıtmadığı konusunda makul bir güvenceyi sağlamak üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetimimiz, özel amaçlı kar veya zarar tablosundaki tutarlar ve dipnotlar ile ilgili bağımsız denetim kanıtı toplamak amacıyla, bağımsız denetim tekniklerinin kullanılmasını içermektedir. Bağımsız denetim tekniklerinin seçimi, finansal tabloların hata ve / veya hile ve usulsüzlükten kaynaklanıp kaynaklanmadığı hususu da dahil olmak üzere önemli yanlışlık içerip içermediğine dair risk değerlendirmesini de kapsayacak şekilde, mesleki kanaatimize göre yapılmıştır. Bu risk değerlendirmesinde, işletmenin iç kontrol sistemi göz önünde bulundurulmuştur. Ancak, amacımız iç kontrol sisteminin etkinliği hakkında görüş vermek değil,

bağımsız denetim tekniklerini koşullara uygun olarak tasarlamak amacıyla, işletme yönetimi tarafından hazırlanan finansal tablolar ile iç kontrol sistemi arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bağımsız denetimimiz, ayrıca işletme yönetimi tarafından benimsenen muhasebe politikaları ile yapılan önemli muhasebe tahminlerinin ve özel amaçlı kar veya zarar tablosu bir bütün olarak sunumunun uygunluğunun değerlendirilmesini içermektedir.

Bağımsız denetim sırasında temin ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulmasına yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, yukarıdaki açıklanan durumlar haricinde, ilişikteki özel amaçlı kar veya zarar tablosu Dernek'in 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal performansını, önemli muhasebe politikaları notunda belirtilen muhasebe politikaları çerçevesinde doğru ve dürüst bir biçimde yansıtmaktadır.

Muhasebe Esası ve Dağıtımın Sınırlandırılması

Görüşümüzü etkilememekle birlikte, özel amaçlı kar veya zarar tablosunun, muhasebe esasını açıklayan önemli muhasebe politikaları dipnotuna dikkat çekeriz. Özel amaçlı kar veya zarar tablosu, Dernek'e, yukarıda atıfta bulunulan önemli muhasebe politikalarına uygunluk sağlamasında yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu sebeple, özel amaçlı kar veya zarar tablosu başka amaçlar için uygun olmayabilir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK
A.Ş.

Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Ali Çiçekli, SMMM

Sorumlu Denetçi

İstanbul, 17 Ağustos 2017

2016 Sivil Toplum Sektörü Finansal Analiz*

Sektörel Analiz Raporları

*Açık Açık Platformu'na dahil ve bağışçı haklarını kabul etmiş Sivil Toplum Kuruluşları'nı kapsar.